

Sant Martí de les Canals de Catllarí

Montmajor

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Canals de Catllarí
Emplaçament Pista de Llinars de l'Aigua d'Ora cap als Rasos.

Coordenades:

Latitud: 42.14939
Longitud: 1.72561
UTM Est (X): 394704
UTM Nord (Y): 4667149

Classificació

Número de fitxa 08132 - 146
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Medieval Romànic
Segle XI-XII
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: L'edifici no té teulada, fet que provocarà la seva desaparició en poc temps.
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Número inventari IPAC nº 3495, any 1982
Generalitat i altres inventaris
Accés Difícil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: Bisbat de Solsona. Palau Episcopal. 25280 SOLSONA
Autoria de la fitxa Cortés Elía, M^a del Agua

Descripció

Església romànica d'una sola nau i de petites dimensions. Coronada per un absis semicircular pel cantó de llevant. Les diferents parts de l'edifici semblen mostrar dues etapes constructives ben definides: una del segle XI amb la construcció de la nau; i altra al segle XII amb la construcció de la capçalera. L'absis és cobert amb volta lleugerament apuntada de pedra a plec de llibre i amb una finestra al centre d'arc de mig punt adovellat. A migjorn s'aixecava la porta d'entrada que actualment no conserva ni tan sols l'arc de pedra degut a la degradació de l'edifici. Al mur de ponent s'aixeca un campanar d'espadanya amb dues obertures d'arc de mig punt. La coberta de la nau, que era a doble vessant, està totalment enfonsada. L'església es troba al costat de la casa cal Tay i molt a prop de la casa Canals de Catllarí. Es troba a l'enclavament de Catllarí que pertany a Montmajor, en el vessant occidental dels Rasos de Peguera, en un paratge abrupte delimitat pels municipis de Fígols, Castellar del Riu i Guixers. Hi ha un cementiri al costat de l'església.

Observacions:

S'hi arriba per la carretera de Berga a Sant Llorenç de Morunys; en arribar al pont de l'Aigua D'Ora prop de Llinars, s'agafa una pista en mal estat i costeruda. Cal deixar el cotxe abans d'arribar a l'església per arribar a ella caminant.

Història

La església es troba situada a l'antiga Vall de Lord pertanyent al comtat d'Urgell. Depenia del monestir urgellenc de Sant Sadurní de Tavèrnoles i probablement mai va ser església parroquial. És esmentada a l'acta de consagració de Sant Sadurní de Tavèrnoles l'any 1040 pel bisbe Eribau d'Urgell (Sancti Martini de Caslarill). El lloc és documentat des del 1170 fins al segle XIV, apareixent el topònim amb algunes variants: Castaerill al 1269, Castlarye al 1307, Catllarí al 1705, a més de Caslarill al segle XII. L'església era el centre de l'antiga quadra d'aquest nom i estava sotmesa el segle XIV a l'església de Castellar del Riu. Passà més tard a dependre de l'església de Sant Iscle de Llinars de l'Aigua d'Ora també al segle XIV. Al 1374 va ser molt reformada i consagrada novament pel bisbe Joan. Al segle XVIII era sufragània de l'església de Sant Iscle i Santa Visc tòria de Llinars. Al 1847 es van fer altres reformes i fou decorada al gust de l'època. Al 1855 es construï un retaule pintat per un tal Pujol de Morunys. També es construï el cor i s'obrí un nou rosetó al mur de ponent.

Bibliografia

ARMENGOU, Mn. Josep (). Notes històriques de Llinars. Quaderns de l'Àmbit de Recerques del Berguedà, nº 1. AA.VV. (1985). Catalunya Romànica. Vol. XII El Berguedà. Fundació Enciclopèdia Catalana. BARAUT, C. (1978). "Les actes de consagracions d'esglésies del Bisbat d'Urgell (segles IX-XII)". Urgellia, núm. 1. SITJES I MOLINS, X. (1977). Esglésies pre-romàniques del Bages, Cardener, Berguedà i Cardener. Manresa.

